

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strösmajerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXI.
Kranj, 27. februarja 1937.

Št. 9.

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrtno 10 Din.

Volitve v občini Križe

„Živijo Španija, živijo Kuhar!“

V nedeljo, dne 28. februarja 1937 bodo pri nas občinske volitve. Kakor leta 1935, tudi pri teh volitvah kandidira Kuhar Ignac kot nosilec takozvane gospodarske, dejansko pa liste JNS stranke. Ta vaba, ki je leta 1935 res nekatere premotila, naj bi imela po njegovem mnenju tudi pri sedanjih volitvah svoj učinek. Pri volitvah pa se to ne bo več zgodilo! Naši ljudje so spregledali in vedo, da je Kuhar Ignac eksponent JNS stranke v občini Križe. Seveda si Kuhar Ignac predstavlja, da bodo volilci imeli tak strah pred njim in njegovo stranko, kakor so ga imeli leta 1935. Časi so se spremenili! Kljub temu pa je poizkusil Kuhar Ignac s svojimi pajdaji še terorizirati naše volilce. Kar se je Janežek učil, to Janež zra. Prišel je na shod naše stranke v Križah ter skušal s svojimi medklici in z medklici svoje tovarišije onemogočiti zborovanje. Ko je uvidel, da tega ne zmuro in da se loteva tudi njegove tovarišije začenjanje nad uspehi njegovega gospodarstva ter nad ugotovitvami revizije občinskega gospodarstva, je moral oditi z dolgim nosom. Hotel je zborovati brez vsake prijave pred cerkvijo, ker morda že misli, da je po seveda vodilni podpredsednik JNS stranke še vedno podban. Poučiti so ga morali, da se shode mora prijaviti, za shode pod milim nebom pa celo prositi dovoljenja. Odšel je s svojimi spremljevalci najprej v gostilno Zaplotnika Franca v Retnjah, nato pa jih je povedel še v svojo gostilno. Kaj jim je pripovedoval, mi ne vemo. Moralo pa je biti to pripovedovanje zelo poučljivo, ker so ti njegovi spremljevalci vpili, ko so zapuščali njegovo gostilno: „Živijo komunizem, živijo Španija, živijo Kuhar!“ Ali je bila to posledica njegovega gospodarskega predavanja, ne moremo dognati. Ali pa je revizijsko poročilo na shodu v Križah tako vplivalo na njegove spremljevalce, da so videli v njegovem gospodarstvu pripravo za komunizem.

Saj iz revizijskega poročila sledi, da se ni držal zakonitih določb in da je po izjavi same uprave kar sam sprejel v službo občinskega tajnika, ki ni bil naš državljani, četudi bi bil moral vedeti, da za nastavitve daje dovoljenje banska uprava in službo podeljuje občinski odbor. Pri reviziji je trdil, da je občinski odbor sklepal dne 25. 10. 1935, da pa se sklep ni zapisal v sejni zapisnik. Člani uprave, Stular

Franc, Gradišar Andrej, Čadež Franc in Zaplotnik Franc, pa so izjavili, da je občinski tajnik nastavljen brez sklepa občinskega odbora in brez razpisa.

Revizija je tudi ugotovila, da je občinski tajnik od 29. 5. 1935 naprej tudi občinski blagajnik, ne da bi bil položil po statutu predpisano kavicjo v znesku 5000.- Din. Revizija je tudi ugotovila, da se občinska pisarna nahaja kar v njegovi hiši v I. nadstropju v sobi z oknom na dvorišče proti mesnici in hlevom, da je prostor pretesen in neprimeren za občinski urad zlasti, ker je v hiši gostilna in je dohod mogoče le skozi vežo, iz katere je dohod tudi v gostilniške prostore.

Njegovi spremljevalci so na shodu tudi zvedeli, da so Gradišar Jakob, Černivec Janež, Gradišar Jožef, Jelar Anton, Solar Franc, Jelar Mihael, Perko Jožef, Marčun Ignac in Bohine Janež, prodali živino županu Kuharju, ki jim živinskih potnih listov ni izročil, vendar pa zaračunal takso pri kupnini. Župan Kuhar pa je revizorju izpovedal: „Mogoče je, da sem pri velikem poslu z gospodarstvom in pri svojih obrtih kedaj pozabil izstaviti živinski potni list za nakup govedi, ki sem jo prodal naprej ali pa jo morebiti tudi zaklal v svoji klavnici. V začetku leta 1934 se določila o izdajanju živ. potnih listov niso izvajala še tako strogo in je bil predvsem v domači občini običaj, da domačini za prekup v domači občini niso zahtevali živ. potnih listov.“

Njegovi spremljevalci so nadalje zvedeli, da se je posameznikom oprostilo plačevanje takse za prenočevanje tujcev, dasi se tega ne bi smelo storiti.

Zvedeli so, da vpisi v blagajniškem dnevniku niso v redu, da niso pravilno podpisane pobornice, ali da sploh niso podpisane ali da jih sploh manjka. Nekatere pobornice je podpisal kar občinski delovodja. Razpisi gramoznih dobav niso razvidni iz občinskih zapisnikov. Župan ni oddal obračunov za posamezne zneske, katere je prejel ali določil posameznim odbornikom za popravilo potev. Za dopolnitev fondov za hiralnice in kolodvor v Križah se ni skrbelo. Ne moremo si misliti, zakaj naj bi te njegove spremljevalce tak nered tako navdušil, da sa dajali svojemu navdušenju duška z vzkliki: „Živel komunizem, živijo Španija, živijo Kuhar.“

Kandidat na prošnjo „ljudstva“?

Mi Dupljanci se dolgo časa nismo zanimali za zunanji svet ter smo živeli sami zase. Skušali smo ohraniti enotnost nastopanja napram ostalim občanom in tako najboljšje zavarovali naše domače koristi. Sedanjemu županu Kuharju Ignacu smo prepuščali zastopstvo naših interesov v občini ter smo popolnoma pozabili na to, da je po pokliki mesar in gostilničar. Ob volitvah leta 1935, se nam je sicer čudno zdelo, je prevzel kandidaturu teroristične in denuncijantske stranke, ki nosi odgovornost za katastrofalno propadanje gospodarstva v časih njegove vladanja. Nekateri smo osupnili, ko smo slišali, da je leta 1935 kot župan občine Križe oddal svoj glas za dr. Kramarja, dr. Marušiča in Puelja in s tem pripomogel k njih izvolitvi za senatorje. Vendar je vse ostalo pri starem. Župan ni smatral za potrebno, da nas vpraša, komu naj izreče v imenu občine zaupanje niti ni iskal kake odobritve od nas.

Ko se je pojavila revizijska banska uprava, se nam je reklo, da je vse v redu. Dupljanci smo bili kolikor toliko ponosni na svojega župana, ker smo verjeli, da ima ugled tudi pri oblasti in da v redu vodi županske posle.

Zato smo z veseljem pozdravili zamisel organizacije JRZ v Križah, da se napravi za nedeljske volitve kompromis. Razumeli smo zahtevo organizacije, da bodi nosilec liste član JRZ ter smo soglašali z našim županom, ki je pristal na to zahtevo. Sprejeli pa smo tudi njegovo zahtevo, da naj bo on kot največji davkoplačec

valec v Dupljah na drugem mestu in to še posebej, ker je prav, da so Duplje zastopane v občinskem odboru po županovem namestniku. Soglašali smo z njim, ko se je dogovoril z organizacijo v Križah, da bo v občinskem odboru zastopalo Duplje 6 odbornikov in župnijo Križe pa 12 odbornikov. Tako sestavljena lista bi bila naši občini prihranila boj in sovraštvo ter vrnila občini v roke ljudi, ki se ne bi nikdar spozabili, da dajo zaupnice skrahiranju politikonu prejšnjega režima dr. Kramarju, dr. Marušiču in Puelju.

Naukrat pa se je naš župan premislil in izjavil, da sploh ne bo kandidiral in da se ne bo udeležil volitev na nobeni strani. Vzrok za to odločitev je navajal vse polno. Na eni strani je trdil, da ge ne veže več pogodba, ker je g. Sitar postavil svojo listo. Ko pa se je izkazalo, da to ni resnično, je trdil, da mu kandidati, ki jih je določila organizacija v Križah, niso všeč. Tretjim je pripovedoval zopet drugače razloge. Po Dupljah se je začelo takoj šušljati, da kompromis ne bo držal in da bo Kuhar Ignac sestavil svojo listo. Spominjamo se še vaškega sestanka, na katerem so bili določeni zastopniki župnije Duplje za kompromisno listo. Večji del teh zastopnikov te kompromisne liste sploh ni hotel podpisati, češ da se še ne ve, kako bo. Kompromis še radi tega in radi zahtevanega vrstnega reda ni bil izvedljiv. Prav je zadnji „Gorenjec“ povdarjal, da bi bil naš župan Kuhar kompromis lahko izvedel, in da je on zakri-

vil, da do kompromisa ni prišlo. Kljub vsemu temu pa smo Dupljani še čakali, kaj se bo zgodilo. Potekali so zadnji dnevi za vložitev liste.

Tedaj pa so se prijavili pri našem županu poslevoedeči podpredsednik JNS dr. Pirkmajer, ki je bil nekoč celo podban in pri zadnjih skupinskih volitvah propadli bivši poslanec JNS Lončar Ivan s Primožičem Mikaelom iz Pristave št. 10. Kuhar Ignac je na prošnjo „ljudstva“ pristal na to, da je nosilec takozvane gospodarske liste, ki jih postavlja JNS stranka običajno pri občinskih volitvah. Dupljani pa smo drugi dan slišali, da je sam podban prosil našega župana, da prevzame kandidaturu na tej JNS arski listi, češ da mu bo že dal podporo. S tem se je hotel ustvariti vtis, da sedanja vlada podpira župana Kuharja in mu obljublja podporo. Ta „podban“ pa ni bil nihče drugi, kakor poslevoedeči podpredsednik JNS stranke, ki ne razpolaga s podbanskim mestom in seveda tudi ne s podporami.

V Dupljah je završalo. Prvič nas je dober del spoznal, da župan Kuhar ni iskren in da prikriti, sedaj pa tudi javno nastopa proti sedanjim vladim in proti našemu voditelju dr. Korošcu. Spoznali smo, da ga skrite želje še vedno vlečejo k ožjim prijateljem v JNS stranki ter da je ves svoj tolikokrat povdarjeni program, — da mu gre samo za gospodarstvo, ne pa za politiko, — postavil na glavo. Spoznali smo, da mu ne gre v prvi vrsti za gospodarstvo, ampak, da hoče podpirati in voditi še nadalje napačno politiko nasprotnikov dr. Korošca. Če bi mu bilo res samo za gospodarstvo, ne pa za politiko bi bil s svojo kandidaturo na kompro-

Odkod podpore? Od Kuharja ne!

Povodom revizije občinskega gospodarstva je župan Kuhar izjavil na zapisnik: „Nisem vedel, da bi moral napraviti za dobavljeno koruzo ali moko točen obračun.“ Mi ne dvomimo, da župan Kuhar kljub temu ničesar ni pridržal zase, kar mu sicer ne bi šlo. Čudimo pa se agitaciji za njegovo listo, ki trdi, da je to koruzo in moko preskrbel župan Kuhar. Kdor ne vodi točnih obračunov, naj se ga s takimi neresničnimi stvarmi ne skuša opravičiti. Koruzo in moko je preskrbela krajevna organizacija JRZ, ne pa župan Kuhar. Župan Kuhar pri oblasti s svojimi prošnjami ne bi bil uspel in bi bila občina Križe brez vsake podpore, če ne bi bila za občinske koristi skrbela naša organizacija.

Tudi podpora 50.000.- Din, ki jo je nakazala banska uprava za regulacijo hudournikov v Gozdu in Seničnem, je izposlovala naša organizacija, ne pa morda župan Kuhar. Šele pod sedanjim vladom je banska uprava po zahtevi naše organizacije začela skrbeti za našo občino, do čim se pod prejšnjim režimom ni napravilo drugega, kot neka korekcija ceste proti Golniku. Pa še pri tej korekciji župan Kuhar nima nobenih zaslug, ampak le uprava zdravilišča Golnik, ki je to korekcijo radi zveze s kolodvorom zahtevala. Četudi je Golnik prinašal občini velike dohodke, se niso povišali fondi za zgradbo hiralnice in kolodvora in se ni napravilo nič pomembnega. Sicer so mu njegovi prijatelji Potočnik in Primožič Jožef hvalčili, da je pred njihovim posestvom napravil škarpno, vendar ostali občani nimajo nič od tega.

Pač pa je zadel v času županovanja Kuharja Ignaca velika izguba. Izgubili smo Golnik in njegovo veliko davčno moč. Mi smo prepričani, da se to ne bi zgodilo, če bi bila naša organizacija odločevala v občini. Župan Kuhar je s svojim glasovanjem za senatorje dr. Kramarja, dr. Marušiča in Puelja porušil ugled in vpliv

misni listi mogel podpreti tudi po njem priznano smoteno delo sedanje vlade, ne pa se boriti proti gospodarskemu zboljanju in podpreti tiste, ki so nas vrgli v katastrofalne gospodarske težave. Zato se je tudi izmed nas mogla ustvariti močna skupina, ki bo počasi odprla oči vsem Dupljancem in tudi Duplje spravila v skupno armado slovenskega naroda.

Ne moremo zamaščati terorističnih poskusov našega župana Kuharja Ignaca. V torek zvečer smo imeli sestanek v Društvenem domu, za naše zaupnike. Naš župan Kuhar Ignac pa je pripeljal pred Društveni dom nekaj Dupljancev, ki še verujejo v njegovo ugašajočo zvezdo, v spremstvu njegovih sedanjih podpornikov iz Pristave ter skušal priti v dvorano, četudi on in njegovi niso bili vabljeni. Da bi pa bili povabili njegovo tovarišijo v dvorano, tega pač ni on pričakoval z ozirom na obnašanje njegovo in njegove pajdajše na shodu v Križah. Nastop njegov je imel le demonstrativen namen, ker je morda želel, da bi tudi nekatere povabljenec odvrnil od sestanka in da bi na sestanku ne mogli zvedeti resnice. Sestanek pa se je vršil in dokončal v našo veliko zadovoljnost, ker smo na sestanku zvedeli, ne samo to, kaj se je delalo pod režimom njegovih ožjih prijateljev iz JNS stranke in kako globoko je država pod tem režimom zabredla, ampak tudi to, da se je sedanji vladi posrečilo to propadanje ustaviti in ga usmeriti in spraviti na pravi tir. Zvedeli pa smo tudi, da njegovo gospodarstvo in poslovanje pri občini ni bilo tako, da bi imel kak izgled. Četudi bi bil še kedaj izvoljen pri kakih volitvah ne bi mogel ostati več župan. Sedaj nam je jasno, da je zoper dr. Korošca tisti, ki bi šel voliti Kuharja. Jasno nam je, da bi pljuvali v svojo lastno skledo tisti, ki bi Kuharju še verjeli in ga volili. Zato bomo v nedeljo vsi, katerim so se odprle oči, strnjeno volili listo JRZ z nosilcem Perčičem Petrom st.

pri oblastih. Če bi mu bila res korist in blagor občine na zrcu, bi bil moral s svojim občinskim odborom odstopiti, ne v protest zoper nameravano odepitev Golnika, ampak s tem namenom, da da prostora taki začasni upravi, ki bi uživala zaupanje naših oblastih.

S svojim odstopom, katerega pa je seveda junško preklekal, je le še bolj vznevoljil merodajne faktorje. Ni čuda, da pri takem položaju niti naša organizacija ni mogla več zabraniti nesreče, ker je vendar Kuhar Ignac s svojim odborom zastopal in predstavljal občino. Njegovo razmerje do uprave zdravilišča na Golniku je bilo tako, da je uprava zdravilišča vse storila, da se je odepila od občine Križe, sicer ne bi bila s toliko vztrajnostjo zahtevala izločitve. Niti pešpoti iz Križev na Golnik ni občinska uprava hotela markirati, četudi bi bilo to delo le malenkostno. Če bi občina Križe še kedaj izvolila Kuharja za župana, bi še to izgubila, kar ima še za izgubiti, če ima sploh še kaj izgubiti.

Naš kandidat za občinske volitve dne 28. t. m. Perčič Peter, kolar in posestnik v Sehenjah je ugleden mož, ki ga ne spoštuje samo domačini, vasa, ampak cela občina. To se vidi posebno sedaj v volilnem boju, ker ni človeka, da bi imel kaj proti njemu. Uslužen in postrežljiv do vsakega in menda nima nasprotnika v celi občini, pač zaradi svojih dobrih lastnosti, in svojega preizkušnega prepričanja. Vodovodna zadržava v Sehenjah ga je postavila za načelnika in kako skrb, da bi se upravičena želja cele vasi čimprej uresničila. Še v svoji boleznii je vedno mislil na to in koval načrte, kako priti do potrebnih sredstev, da bi tem manj občutili vaščani. Prav tako skrben se bo pokazal tudi v občinskem gospodarstvu. Zato volilci vsi pojdimo na volišče in glasujemo za listo Perčiča Petra.

Tedenske novice

KRANJ

Skupina poselske zveze sporoča, da bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 28. februarja popoldne ob pol 4. uri v Delavskem domu

v Kranju. — Vsa dekleta, ki so se priključila k tečaju za kuhanje, naj gotovo pridejo, da se moremo točno dogovoriti, kdaj bodo mogle hoditi k tečaju in kakšne kuhe bi se rade učile.

Sedaj je vse tako urejeno, da ne bo potreba, da bi napovedan tečaj odpadel.

Kamenčke je kibal. Slovenski dom je dne 23. 2. 1937 priobčil notico pod tem imenom, v kateri pravi, da sta v Kranju dva finančna organa zalotila Dalmatinca, ki da je imel kamenčke in da jih je nato vrgel čez savski most pri kihanju. Nadalje pravi, da je preiskava dokazala popolno korektnost tega prebrisane Dalmatinca.

Da se javnost pouči o pravilnem stanju dnevnih dogodkov, nas je tukajšnji Glavni oddelek finančne kontrole obvestil, da je zadeva od prve do zadnje črke te notice izmisljena in da se ta dogodek sploh ni izvršil. Na vžigalnike in kamenčke so izdani novi predpisi, ki stopijo v veljavo šele dne 29. 4. 1937. Čim bodo izšle še morebitne naredbe, bo glavni oddelek potom "Gorenjec" te nove predpise pojasnil, da se vsakdo tudi iz našega lista lahko pouči, kako bo moral ravnati, da ne pride v nasprotje z zakonom.

Mesto venca za pok. Mihaelom Jakofčičem je daroval Marijanišču g. veterinar Vinko Beženk Din 100.—. Prav lepa hvala.

Karitativno društvo "Dobrodelnost" bo v nedeljo 28. t. m. priredilo dobrodelni dan.

Ob 10 uri dopoldne bo v dvorani Ljudskega doma zborovanje vseh dobrodelnih društev v kranjski dekaniji. Na tem zborovanju bo govoril g. dr. Alfonz Levičnik o dobrodelnosti.

Popoldne ob 4 uri pa bo v dvorani Ljudskega doma dobrodelna akademija. Na akademiji bodo nastopili otroci iz Marijanišča ter iz kranjske in primskovske osnovne šole. Program je sledeči:

1. Pozdrav gostom (igrajo otroci iz Marijanišča v Kranju).
2. Tri deklamacije (deklice osnovne šole v Kranju).
3. Laurenz Weiss: Ave Maria, Chmeliček: Ave maris stella, petje.
4. Kruhek spi (zborna deklamacija, osnovna šola Primskovo).
5. V znamenju zmage (otroška igrice v 4 slikah, osnovna šola Primskovo).

K zborovanju in akademiji ste vsi prav lepo vabljeni!

Pridimo in pogledimo naše male na odru, da se ob njihovem iskrenem in pristranskem nastopu naučimo res pravega veselja. Igrica "V znamenju zmage" je delo ge. Bidovčeve in je napisano za to priliko. V igrici nastopa Jezušček in angeljčki, ki pomagajo revni zemlji v njeni stiski.

Možje katoliške akcije v Kranju! V nedeljo, ob pol 8. uri zvečer nam bo na našem sestanku v Ljudskem domu predaval g. dr. Anton Brečelj, zdravnik iz Ljubljane o spolnem vprašanju (higijena v zakonu). Gospod doktor je strokovnjak v tem vprašanju in kot priljubljen predavatelj dobro znan. Pridite v obilnem številu k predavanju! Vabljeni ste vsi možje.

Maša zadušnica za pok. Lojzeta Bratuša. V noči med 16. in 17. februarjem t. l. je preminul v Gorici na posledicah divjakega napada pečovodja in inspektor cerkvenih pevskih zborov na Goriškem, g. Lojze Bratuž.

Na Sveti večer preteklega leta je vodil v Podgori cekveno petje. Ker pa oblasti niso dovolile med mašo slovenskega petja, so verniki navaje-

ni naših starih božičnih pesmi, ostali po maši z dovoljenjem oblasti v cerkvi in peli božične pesmi v narodnem jeziku. To pa ni bilo po volji nekaterim prenapetostem, zato so pevovodjo in nekatere pevce počakali pred cerkvijo, jih napadli in s silo odpeljali v neko klet, kjer so jih pretepli in napojili z ricinovim oljem, povodjo Bratuža pa so prisilili, da je popil večjo količino težkega strojnega olja pomešanega z bencolom.

Po sedemtedenskem neznosnem trpljenju, je nesrečni Bratuž, kljub vsem prizadevanjem zdravnikov podlegel poškodbam gnusnega napada in pomnožil vrste žrtev fašističnega terorja na Goriškem, ki z vsakim dnem tirja od našega ljudstva novih mučnikov. Zapustil je vdovo z dvema malima otročkoma.

Da se na dostojen način skupno oddolžimo spomenu mučnika, ki je zvest svojemu narodu in jeziku postal žrtev preganjanja, vabimo vsa kranjska društva in vso javnost, da se udeleži maše zadušnice, ki jo bo v nedeljo, dne 28. t. m. ob 8 uri iz prijaznosti daroval gospod dekan Škerbec.

Pokažimo, da znamo pravilno ceniti veličino žrtve in da čutimo z našim teptanim narodom v Primorju.

Primorsko prosvetno in podporno društvo "Sloga".

Zadnjo nedeljo se je vršil ustanovni občni zbor "Društva obrtnikov". Izvoljen je bil stari odbor, to je odbor prejšnjega društva s tov. Pollakom na čelu. Zborovanje je poteklo stvarno lepo. Z izvajanjem tov. Šimenca iz Ljubljane so bili navzoči nadvse zadovoljni, kajti obrazložil je v glavnem delo naših gospodarskih in stanovskih institucij ter se dotaknil tudi dela v zbornici. Da bodo mogli naši zastopniki zahtevati na najvišjih mestih uresničenje naših želja je treba močne in krepke organizacije brez vsakih centralističnih teženj. Za svoje izvajanje je žel vse priznanje. Društvo obrtnikov je samostojno društvo in bo po svojih prilikah skušalo koristiti stanu in ščititi njegove interese. Zato so se vsi oni, ki jim je do te organizacije, prišli dela in upamo, da sadovi ne bodo izostali.

Tudi po vseh večjih krajih Gorenjske se srujejo te organizacije, kar jasno priča, koliko zavednosti ima današnja generacija za organizacijo svojega stanu.

V naročje zemlje smo položili g. Mihaela Jakofčiča. N. v. m. p.

Ponovno opozarjamo vse fante, da je redna telovadba v dvorani Ljudskega doma vsak ponedeljek in četrtek ob 8. uri zvečer Vabljeni so tudi okoliški fatnje!

Šahovska simultanka. Kranjski šahovski prvak g. Joža Pogačnik bo v četrtek dne 4. III. ob 20. uri v salonu hotela "Jelen", igral propagandno simultanko. Vabimo člane K. Š. K. in tudi navdane ljubitelje šahovske igre, da se priredite številčno udeležijo. Prosimo, da se po možnosti prinesejo šahovnice s seboj.

Odbor.

Blagoslov zdravstvenega doma. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je zgradil kakih 200 metrov nad velikim savskim mostom v Kranju lepo zgradbo, v kateri bo poleg podružnice OUZD nastanjen tudi Protituberkulozni dispanzer.

V nedeljo so se ob 10 zbrali pred poslopjem zastopniki domačih oblasti in uradov, kakor tudi OUZD v Ljubljani. Ko je prisel ban g. dr. Marko Natlačen, je g. dekan Matija Škerbec v lepo okrašeni dvorani opravil blagoslovitveni obred ter je v klenih besedah poudaril, da nobena socialna institucija v polni meri ne more dosegati svojega namena, če ni v njej božjega blagoslova.

Za tem je predsednik OUZD v Ljubljani, g. France Kremžar, pozdravil vse navzoče. Nato so z navdušenjem sprejeli udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II. in pozdravne brzojavke socialnemu ministru g. Cvetkoviču, bivšemu predsedniku OUZD, ministru g. dr. Kreku in notranjemu ministru dr. Korošču.

Ban g. dr. Marko Natlačen se je nato zahvalil OUZD, ki je zgradil v Kranju tako potrebni dom zdravja, poudarjajoč velikanski pomen te socialne ustanove zlasti za gorenjsko delavstvo. Z željo, naj bi ta dom pomagal izboljšati zdravstveno stanje slovenskega delavstva in tako doprinesel k zdravju slovenskega naroda, je čestital Kranju na lepi pridobitvi.

Ravnatelj OUZD g. dr. Joža Bohinjec je govoril o nalogah in pomenu bolniškega zavarovanja, očrtal njegove težave in borbe ter naloge za bodočnost.

Zatem so si vsi gostje ogledali lepo zgradbo. V pritličju ima najlepše prostore Protituberkulozni dispanzer, v katerem je lepa čakalnica, ordinacija, rentgenska soba s temnico in pritliklinami. V drugem delu pritličja je nameščena glavna pisarna z drugimi pisarniškimi prostori. Lepo in udobno stopnišče je razsvetljeno s celostenskim oknom, ki je zidano iz steklenih zidakov. Ti zidaki so votli in so hkrati dobra izolacija proti mrazu. Okno je široko 4 metre in visoko 6 in pol metra ter je prav gotovo edino te vrste v Sloveniji. V prvem nadstropju je nameščena nad Protituberkuloznim dispanzerjem bolnišnica, ki ima sobo za moške bolnike s sedmimi posteljami, lepo dnevno sobo, čajno kuhinjo in sobo s pritliklinami za dežurno sestro. Na drugi strani so razsežna čakalnica, dve ordinacijski sobi za ambulatorijsko zdravljenje in pregled s potrebnimi pritliklinami. V vseh sobah je centralna kurjava in vodovod s toplo in mrzlo vodo. Poslopje je naslonjeno ob strm breg in ima zato kleti v dveh etažah. V zgornji kleti je moderno urejeno kopališče s šestimi prhami in tremi kadnimi kopelmi ter oddeljenim prostorom za medicinska kopališča, potrebna za hidroterapijo. Lepe in svele prostore ima tudi pralnica in sušilnica, zlasti pa stanovanje hišnika. V spodnji kleti je kotlarna za centralno kurjavo in toplo vodo ter potrebna skladišča. Vsa zgradba je z zidavo in opremo veljala okrog 1.400.000 Din in je po svoji solidnosti in prvovrstni opremljenosti prav gotovo sicer ne največja, a vsekakor najlepša zgradba te vrste v Jugoslaviji.

Treba si je zapomniti! V torek 23. t. m. sta pobirala dva gospoda iz Šmartne prostovoljne darove za Dobrodelno akcijo v Šmartnem. Prišla sta tudi v trgovino g. F. Berjaka na Mestnem trgu. G. Berjak se je zelo razburil in je pričel vpričo več oseb zabavljati vsepovprek ter je med drugim rekel tudi, da noben duhovnik ne izmoli očenaša zastoj. Informirali smo se, pa smo doznali, da g. Berjak ni nikdar še niti

pare dal kakemu duhovniku. Sploh je znano v mestu, da nimajo kranjski meščani nobenih datatev za svojo duhovščino; menda nimajo nikjer v Sloveniji župljani tako malo obveznosti in datatev napram duhovščini, kakor v Kranju, kjer ni niti pare predpisanih datatev za farno duhovščino. Za to se nam zdi neumljiv tak izbruh trgovca g. Berjaka! Čudno je tudi to, da prične g. Berjak ob priliki, ko pridejo nabirat ljudje za reveže, na tak način neosnovano in nekvificirano udrihati po duhovščini!

V nedeljo 7. marca 1937. ob 9 uri dopoldne se vrši v Ljudskem domu občni zbor Udruženja vojnih invalidov.

Gorenjski lovci so zborovali. V nedeljo 21. t. m. se je vršil v Škofji Loki v restavraciji pri "Otetu" dobro obiskan 2. redni občni zbor Lovskega društva za Gorenjsko. Zbor je potekel v lepi slugi in prijateljstvu "zelene bratovščine". V odbor so bili izvoljeni ponovno vsi izžrebani odborniki iz radovljiskega in škofjeloškega okraja.

CERKLJE

Zopet nekaj o plakatih! — Pred par tedni se je končala drama, ki je trajala skoro dva meseca. Bil je res že skrajni čas njenega konca, ker bi ga drugače morale napraviti oblasti, ki se sicer ne pečajo z dramami. Da bi pa ta drama bila Cerkljam ali Dvorjam v ponos, ne more nihče trditi. Po tej tragikomediji pa se je nekdo zmisli, da so za tako prireditve potrebni tudi plakati, čeprav isti zagledajo svet šele po končani predstavi. Plakati so bili zelo moderni, celo glavne osebe, ki so nastopile, so bile omenjene. To sta bila B. in H. V bodoče bi bilo veliko boljše, da se plakati izvedejo izvršiti pred prireditvijo, — sploh pa je to velik škandal za našo faro.

Pojavil se je tudi pesnik, ki pa nima prav velike fantazije, ker so njegove pesmi nanašale na povsem resnične dogodke. Tako mu je veliko lažje kot drugim, ki iščejo snov v fantaziji. Ljudje pravijo, da je škoda, ker ne živi več med nami naš rojak, ki bi mogel takoj take pesmi komponirati.

Kdo je kmet? Kadar se popravljajo ceste smoradniki, kadar se pa gre za kmečko zaščito, smo pa na vsak način kmetje. To ni ravno lepo od onih, ki se vedno porivajo v ospredje ter so, da bi nas pljuvali, pripravljeni iti celo na Kravavec. Se pač poznamo...

Dobro bi bilo, da bi naši vaščani v soboto malo pogledali po zidovih, ker bodo menda nabiti mnogo boljši plakati in bolj važni. Seveda gotovo še ni, ker ne vemo kaj bo s filmom.

SV. KATARINA NAD TRZICEM

"V Dolinci pri sv. Katarinci" je sedaj mnogo razgovorov o "laternci" — ali kakor pišejo knjige — svetilki iz Kotarjevega znamenja in njenih prečudnih zgodbah. "Laterne" je namreč na pustno nedeljo ponoči tudi praznovala svoje veselje v znani gostilni. Ker sta kar dva, ki sta bila z njo v družbi, slovesno izjavila, da je nista v znamenju nadlegovala, si nekateri ljudje zadevo razlagajo tako-le: Kaj pa, če se je "laterne" sama domislila in jo pobrala za gospodoma in njeno družbo po tisti pesmi "Med ta veseli skok in ples, sprejmite tudi mene vmes"! Ker je za pust rado vse na pare, se ji je morda že kdo pri družbi zasmilil, ker je bil

Škerbec Matija:

Šenčurski dogodki

(Dalje)

Nravnstveno spričevalo kranjske občine.

V kranjski zgodovini beremo večkrat o hudih borbah med mestnim županom in župnikom, eziroma dekanom. V protestantski dobi so našli odpadli duhovniki in razni reformatorji mnogo podpore na mestnem magistratu, kar je napravljalo župniku mnogo preglavic. Naravnost dramatično napeta je bila borba za časa francoske okupacije med dekanom Avguštinom Slugom in tedanjim mestnim županom. Ko je prišel v Kranj pokojni dekan Anton Koblar, je že izhajal v Kranju naš častitljivi Gorenjec, ki pa je imel takrat liberalno ali takozvano napredno barvo, njegov urednik pa je bil takrat mladi in agilni g. Ciril Pirc. G. Anton Koblar je bil v politiki vedno bolj svojih misli, toda eno je gotovo, da je bil vedno velik slovenski nacionalist, ki je med prvimi nastopil proti napredno-nemški zvezi na Kranjskem, ki je zatirala razvoj slovenskega naroda. Še predno pa je g. Koblar prišel v Kranj, ga je Gorenjec zelo ostro ošvrknil, in potem beremo par let skoro v vsaki Gorenjčevi številki napad na dekana Koblarja. In kako so ga krtčili! Končno je Koblar kupil tiskarno in Gorenjec, ki se je tako čez noč prelevil iz "liberalca" v "klerikalca". Ostra polemika proti Koblarju se je nato nadaljevala v Slovenskem Narodu, dokler ni pokojni dekan po vojni izstopil iz SLS, in pričel celo nastopati proti njej. Dolgo dobo let — skoro četrto stoletja sta si stala nasproti v ostri borbi g. Ciril Pirc, kasneje mestni župan in pokojni dekan Koblar.

Ko že mimogrede govorim o pokojnem dekanu Koblarju, naj omenim še značilne razmere med vojno v Kranju. Oni "nazadnjaški", "anacionalni" in "internacionalni element, je bil med svetovno vojno v Kranju edini, ki se je upal dvigniti javno svoj glas v obrambo slovenskih narodnih pravic. Ta zastopnik "črne in mračnjaške internacionale" je bil v naprednem in nacionalnem Kranju edini interniran med svetovno vojno radi svojega nacionalnega prepričanja in dela. Ko bi ne bilo takrat v Kranju uvidevnega okrajnega glavarja, bi bil pokojni dekan Koblar ustreljen kot izdajalec države, kar je jasno povedal avstrijski oficir.

Ko sem bil še za časa okrajnega glavarja Žnidarčiča ovaden kot "protidržaven in anacionalen element", sem rekel g. glavarju sledeče: "Če bi kdaj prišli Italijani v Kranj, bi bil jaz med prvimi, ki bi bil najmanj interniran radi svojega nacionalnega prepričanja; izmed onih pa, ki danes nosijo veliki zvonec nacionalizma in nas sumničijo in ovajajo, pa bi mnogi kaj kmalu postali fašisti, kakor se žal dogaja sedaj na Primorskem, kjer so nekateri največji slovenski napredni nacionalisti postali fašisti, ki sedaj izdajajo in tlačijo naš narod. Nekateri so v Avstriji očitali duhovnikom, da niso nacionalni, pa danes preganjajo naše slovenske duhovnike radi slovenskega nacionalizma. Niti en slovenski duhovnik ni zapustil svoje postojanke, mnogi so žrtvovali premoženje, zdravje in celo življenje za svoj narod."

Pokojni dekan Koblar je torej moral radi svojega slovenskega nacionalizma v enoletno internacijo, njegov naslednik pa v enoletni zapor.

Ko sem po smrti pokojnega dekana Koblarja prišel v Kranj, sem se dobro zavedal, da sem pri-

šel na zelo nevarna politična tla. Kranj je bil znan pred kratkim kot najbolj "liberalno" ali napredno mesto v Sloveniji, saj se je pokojni dr. Žerjav nekoč izrazil, da mu je Kranj najljubše mesto, kamor najrajši zahaja. Trudil sem se, da bi se izognil vsakemu političnemu koraku in vsemu, kar bi le količkaj moglo dati povod za kako napetost. Skušal sem biti posebno do g. mestnega župana Cirila Pirca kolikor mogoče prijazno korekten. Radi tega sem bil od prijateljev parkrat posvarjen, naj ne grem predaleč v prijaznosti in zaupanju napram g. Cirilu Pircu.

Neki dan potem, ko sem prišel domov iz preiskovalnega zapora, me obišče pokojni prof. Watzl, ki mi prinese prepis spričevala, ki ga je poslala mestna občina Kranj o meni na državno sodišče za zaščito države. Ko sem ga prebral, sem ostrmel. Kaj takega pač nisem pričakoval od moža tako dozorele starosti s katerim nisem imel nobenih ne osebnih in ne političnih konfliktov. To nravnstveno spričevalo se je javno bralo na našem procesu in je napravilo zelo mučen vtis, je pa tudi mnogo pripomoglo k moji obsodbi. Glasi se sledeče:

"Bil je vnet in strasten pristaš bivše SLS. Na političnem polju se je posebno udeleževal za časa zadnjih skupščinskih volitev. Letos spomlad se je pojavljal na raznih shodih J.R.K.D. in s svojo navzočnostjo vplival na nasprotnike omenjene stranke, da so razbijali shode. Sploh je izrabljal svoj položaj pri vsaki priliki v podkrepitev svojih stremeljenj in se nepovoljno izražal o režimu. Imovinske razmere so zelo ugodne.

C. Pirc.
župan.

»GORENJE«

brez para. To bi dokazovale tudi besede gospoda, ki je „laternec“ proti jutru prinesel nazaj v znamenje z besedami: „Na Bog, saj si bil tačas lažje brez nje, kakor jaz!“

Nadalje se je tržiški dopisnik gotovo zmotil, ko je omenil, da je „laternec“ romala v krokarški družbi. Krokarjev v naši dolinci še nismo opazili. Vrane, te že, pa le bolj gori proti Lomu. Pač pa je v naši dolinci veliko bolj prijaznih ptičkov in ptic, na pr.: štingelci, cajzelci, seničke in dr. Posebnost so radi bistrice vode povodni kosi, tisti, ki imajo „šnajd“ na ribce. Pa tudi onih kosov ne manjka, ki slišijo na pesem „Pleši, pleši, črni kos!“ Vsem tem se na zimo pridružijo tudi rdeči kalini ali gimpeljni, ki se drugače mudijo v gozdih, in potem vse veselo je, četudi snežek gre. Zato bi tržiški dopisnik naredil prav, če se dobro pouči o ptičjih vrstah naše doline, predno bo o tem pisal po časopisih. Da ne bo nepotrebnega zamere, namreč!

Radovedni smo, ali bo sedaj „laternec“ ali kateri naštetih ptičev poslal preklic. Pojem se pa ne spoznam več.

TRZIC

Nenavadno obnašanje. V soboto, dne 20. t. m. je gostovalo sokolsko društvo iz Medvoda v Trziški sokolnici z igrjo „Pesem s ceste“. To je bilo v soboto zvečer v sokolskem domu v Trzicu. Drugo jutro, to je v nedeljo, pa so člani istega društva priredili po tržiških ulicah brezplačno predstavo, kateri bi prav lahko dali naslov: „Svinjarija s ceste“. Ko so zjutraj hodili ljudje v cerkev, so naleteli na to čistito družbo, katere je po svojem obnašanju daleč prekašala vse tržiške in okoliške razgajace. Prav posebno pa sta se odlikovala dva „gospoda“ te družbe, katere bi vkljub svojemu sokolskemu znaku spadala v zapor, pa še tam ne med ljudi. Vsak na svoji vrvi sta imela privezane klobase in salame, katere sta vlačila po mestnih ulicah skozi vse cestno blato in pred očmi vseh številnih lačnih družin, katere premnogokrat nimajo niti vsakdanjega kruha. Ostala sokrakana družba je pa veselo krulila vmes: „Junaki s ceste smo“. Res ste „junaki“! Toda kakšni, si je pa vsak, kdor je gledal v nedeljo zjutraj vašo „junštva“, lahko sam predstavljal. Upravičeno so se spraševali ljudje, čemu imamo vendar orožnike v Trzicu in ali res sokoli lahko ne kaznovano počno take svinjarije, samo zato ker so sokoli. Apeliramo na vse merodajne oblasti, naj vendar ne dovolijo, da bi se na tak način kdo norčeval iz svetega postnega časa, iz velike gospodarske stiske in vsakdanjega kruha lačnih družin. Krivce naj pa kljub njihovem sokolstvu zadene občutna kazen. Trziško sokolsko društvo pa prosimo, naj nas ne „razveseli“ nikoli več z obiskom takih „kulturosovcev“.

Ljubezen do gasilstva je pokazal predsednik gasilske čete v Trzicu s tem, da je na sestanku čete izrekel besede: „Tudi jaz sem bil predlagan za odlikovanje, pa so le nekateri dobili, jaz pa ne.“ Na sestanku, ki se je vršil v gasilskem domu v torek 23. t. m. se je tudi sklenilo, da se denar podporne blagajne razdeli med člane, češ da se danes gode same protizakonitosti v gasilstvu, da bo gasilska četa razpuščena, da bo denar podporne blagajne zaplajen in podobne klevete so se izrekle. Grehe, katere so delali sami, hočejo prevaliti na druge! Ali se gospodje spominjajo, da so se vključevali člane, ki so politično drugače mislili, kakor oni, da sta ugled in disciplina čete padla na najnižjo točko, da se je gasilski kroj uporabljal za maskarado, da so prihajali gasilci na kraje požarov v takem razpoloženju, da se je javnost nad tem zgražala itd. Danes pa, ko se hoče vrniti našemu gasilstvu čast, obnoviti red in disciplino, izločiti nezdravo politiko, pa gospodje upijejo, kakšne protizakonitosti se vršijo. Najbrže jim slaba vest prikazuje napake in njihove pregreške, pa hočejo s klevetami in zabrisati težke spomine. Smatramo, da ni veljaven sklep navadnega sestanka, kateri odloča o premoženju čete, zlasti, ker mnogi člani niso prav nič vedeli, da bo sklepanje na dnevnem redu. Zato je merodajen občni zbor!

Po kratki boleznii je umrla gospodična Gabriella Zupančič, učiteljica petega razreda ljudske šole v Trzicu. V nedeljo 21. t. m. smo jo spremili na zadnji poti izpred stanovanja v predmestje Preska, kjer je čakal tovorni avto, da jo je odpeljal na krajsko pokopališče, ker je bila rodem iz Kranja. Bila je mirna, tiha, pobožna duša, dobra vzgojiteljica in je imela v razredu zares vzoren red. Njenim svojcem izrekamo sožalje, njeni duši pa naj sveti večna luč!

GORICE

Volilni dan je pred nami! 28. februar 1937 bo za našo faro važen zgodovinski dan, v katerem se bodo uresničile polstoletne želje naših ljudi po samostojni občini.

Dosegli smo jo v času, ko je v vladi naš narodni voditelj g. dr. Korošec, kateri razume in upošteva potrebe časa in želja ljudstva.

Radi tega je dolžnost vsakega volilca nove občine, posebno volilcev goriške fare, da se volitev polnoštevilno udeleži. S tem se namo javno zahvaliti našemu voditelju dr. Korošcu g. banu Natlačenu ter vsem onim zaslužnim možem, kateri so pripomogli do imenovanja občine Golnik. Obenem bomo dali javno zaupnico občinskemu odboru, v katerem so zastopani vsi stanovi, da poverjeno častno a odgovorno nalo-

go vrše za blagor občanov.

Zato se ne dajte begati od ljudi, ki radi osebnih interesov propagirajo volilno abstinenco, samo radi tega, da bi v napačni luči pokazali javnosti našo edinstvo in zadovoljstvo, naj bo to že z odborom, ali z nosilcem liste. G. Zapoltnik Karol iz Letence, nosilec liste, ki ga mi vsi poznamo kot moža poštenja, je ljudskega zaupanja v vsakem pogledu vreden. Saj se imamo za mnoga javna dela, katere so bila izvršena za našo faro — da cele občine, zahvaliti ravno njemu.

Radi tega imamo največje jamstvo za popoln uspeh in napredek naše nove občine ter blagor občanov. Zato vsi do zadnjega volilca na volišče ter odajte svoj glas za g. Zapoltnika Karola! Kdor ostane doma, ga bomo smatrali za odpadnika JRZ ter izdajalca občine in tako tudi slovenskega naroda.

Vsako sredo zvečer

Strelnske vaje

v dvorani na „Stari pošti“ v Kranju.

Vabljeni tudi nečlani.

BESNICA

Vlom v župnišče. Pretekli teden je v noči od sobote na nedeljo bilo vlomljeno v župnišče v Zg. Besnici.

Neznani vlomilec se je splazil na župnikov vrt, poiskal lestvo, to pristavil k zidu pod hodnikom. Po lestvi je dospel na hodnik in spretno odstranil okno v vratih ter se splazil skozi odprtino v župnišče. Vrata, ki vodijo v pisarno, je odprl z nekim železnim orodjem, potem pa je pričel iskati denar, ki ga je tudi kmalu našel.

Našemu dobremu g. župniku je ukradel skupno s cerkvenim denarjem okrog 8.000 Din.

Gospod župnik trpi občutno škodo.

Poleg denarja pa je tat vzel s seboj tudi župnikovo žepno uro, ki mu sedaj kaže, koliko časa bo preteklo do aretacije.

Ko je prebrisani vlomilec opravil svoje delo, se je podal skozi glavna vrata na prosto. Potem je v velikih skokih preletel sosedni vrt in tako dospel do steze, ki vodi v Sp. Besnico. Vlomilec se je že mudilo in mu je gotovo postajalo vroče, ker drugače ne bi delal tako velikih korakov.

Vlomilec je moral biti prav dobro informiran o razmerah v župnišču. Vsi znaki kažejo, da je prav dobro vedel za vse razmere v župnišču in se je očividno že dalje časa pripravljaj na vlom.

Orožništvo je pridno na delu. Želimo in upamo, da bo mož, ki ne dela več razlike med svojim in tujim kmalu padel v roke pravice.

SMARTIN PRI KRANJU

Preteklo nedeljo je naše agilno prosvetno društvo priredilo akademijo, ki je nad vse sijajno uspela.

Zjutraj je članstvo skupno pristopilo k mizi Gospodovi.

Popoldne ob 3. se je napolnila prostorna dvorana Smartinskega doma, ki pa je bila ta dan premajhna, ker jih je veliko moralo oditi, ker ni bilo več prostora.

Nastopili so pod vodstvom organista g. Fr. Plevela, pevski zbori, otroški, mešani in moški zbor, za tem so sledile razne gimnastične vaje s spremljevanjem petja. Vse točke programa, tako pevske kot telovadne so bile sprejete od občinstva z navdušenjem, ki je doseglo vrhunec pri točki: Himna slovenskih fantov.

Lep je bil prizor, ko je na koncu nastopila na odru skupina vseh sodelovalcev, okrog 80 po številu in zapela himno: Povsod Boga. V zahvalo in zadoščenje naj jim bo velik moralni uspeh in hvaležnost vseh, ki so se udeležili te prireditve.

STRAZIŠČE

Zadnji Gorenjec je poročal, kako je gotovim krogom na potu „Slovenec“, ki je nalepljen vsak dan na deski pred Smartinskim domom. Zadnji čas so se pa spravili na plakate Prosv. društva. Pretekli teden so bili vsi po Strazišču raztrgani. Nekemu našemu odličnemu somišljeniku so bila po zadnji čas petkrat pobita okna, in kar je značilno, vselej tisto noč, ko je bila v Sokolskem domu kaka prireditev.

Naj ne mislijo ti krog, da bodo s takim po-balinskim početjem koga pridobili na svojo stran, vsaj pametnega človeka gotovo ne. O tem so se lahko prepričali zadnjo nedeljo, ko so videli, da je bila dvorana v Smartinskem domu veliko premajhna, če tudi so uničili vse plakate, ki so vabili na prireditve.

Dramatični odsek uprizori v nedeljo v Smartinskem domu mladinsko predstavo „Princeska in pastirček“. Ker je igra res zanimiva, vabimo cenjeno občinstvo, da se je udeleži v obilnem številu.

HRASTJE

Svež je že grob na šenčurskem pokopališču. Pet nepreskrbljenih otrok in vdova žalostno kličejo po očetu. G. Janez Pintar je zapustil ta svet. Bil je splošno priljubljen. Vse je znal navdušiti s svojim vedno veselim vedenjem. Bil je organist v tukajšnji cerkvi. Naj mu sveti večna luč — preostalem naše sožalje.

Ko je snalil drevje g. Janez Mrak mu je spodrsnilo in je padel na zemljo. Pri padcu si je

prebil lobanjo in se tudi po ostalem telesu močno poškodoval. Bil je takoj prepeljan v ljubljansko bolnico, kjer se bori s smrtjo. Vsi mu želimo čim hitrejšega okrevanja!

SENCUR

Pustni čas je za nami. Zenili in možili smo se bolj malo, če prav imamo dovolj ženinov in nevest. Kriza, kriza, ta „ohčete“ podira!

Na pustno nedeljo je priredilo Društvo kmečkih fantov in deklet v Vogljah ples. Nekateri fantje so bili tako navdušeni, da je bilo kaj! Enemu je kar kri zavrela, pa so mu jo hitro kar domači fantje puščali. Upamo, da dovolj in da bo drugič bolj priden!

Občni zbori gasilskih čet so končani. Na Lužah pravijo, da so prav dobro izvolili, čeprav ni bilo šenčurskih priganjancev, da bi diktirali, katerega naj se izvoli, kot je to bilo l. 1935.

Na Visokem so šli pa menda vsi odborniki razen tajnika na dopust in niso utegnili priti na občni zbor.

V Senčurju so pa, kakor smo brali na oglasni deski gasilske čete, volili mesto novi odbor — Občni zbor. Morda je to nov sistem?

Otroci iz olševske šole so zadnje čase prav dobre volje, ker jim ni treba hoditi v šolo, menda samo dvakrat na teden. Vse, razen ene, učne moči so na dopustu. Ako se zadeva takoj ne uredi, bi bilo najbolje, da se da dopust tudi otrokom. Starši so nezadovoljni!

Kure so sedaj tudi bolj varne življenja. Pa ne zato, ker je postni čas, ampak mesarja Kravčiča in njegove pomočnike je prijel strah za vrat. Lov za jajčaricami je za enkrat ustavljen.

NAKLO

Sklepna prireditev gospodinjstva tečaja. V Marijinem domu v Malem Naklem se je v januarju in februarju vršil gospodinjstvi tečaj, ki ga je dovolila banska uprava na pobudo Katoliškega prosvetnega društva v Naklem.

Dekleta so se ga udeleževale izredno točno in marljivo. Da bi staršem in vsem, ki se za to zanimajo, pokazale, kaj so se naučile, so zamislile sklepno prireditev s tremi točkami. Najprej bo v nedeljo 28. t. m. v pevski sobi v Kaplaniji razstava različnih sladkosti in drugih proizvodov kuharske umetnosti. Popoldne ob treh do pet ur starši nastopile v dveh igrah, „Pot do sreče“ in „Kavina vrečica“. Nato pa bo v Marijinem domu večerja za povabljenе goste. Tu hočejo tečajnice dokazati, da znajo kaj dobrega skuhati in da znajo tudi pravilno na mizo prnesti. Ker so bili s tečajem nemajhni stroški, gotovo ne bo nihče, ki zna ceniti izobrazbo našega ženstva, prezel te prireditve.

Smrtna žetev. Lctos smo imeli v nakelski župnišči že devet mrličev, pač rekordno število! V ponedeljek smo spremili k večnemu počitku g. Franceta Strupija iz Strahinja, očeta g. profesorja Strupija v škofskih zavodih. Pri pogrebnem opravilu je sodelovalo devet duhovnikov. S Peččevim očetom se je zrušil zopet en steber pristnega gorenjskega življa, kakor malo prej s Francetom Voglarjem iz Naklega, ki ga je umorila jetika. Kakor da mrtvi pokopavajo žive.

Ustanovni občni zbor krajevne Kmečke zveze smo imeli 21. februarja. Do občnega zbora je pristopilo h Kmečki zvezi 219 članov od katerih se je 150 udeležilo občnega zbora. Ker na občni zbor ni bilo zastopnika Kmečke zveze, nam je g. Lovro Novak obširno in jedrnat obrazil pomen in namen te stanovske organizacije. Zelo odločno in prepričevalno je zlasti poudarjal, kako važno vlogo bi Kmečka zveza lahko igrala v splošnem gospodarstvu ako bi pristopili k isti vsi kmetje, da bi se borili kot en moč potom svoje stanovske organizacije za zboljšanje položaja kmečkeru stanu.

Po občnem zboru smo sišli v dvorani na radiu razgovor med urednikom Slovenskega mlekarstva lista, absolventom Kmetijske šole in učiteljice mestnih malčkov, o potrebni propagandi za večjo porabo mleka in mlečnih izdelkov. Razgovor je bil zelo važen tako za kmete-zivinorejce, ker je pokazal koliko več bi se pri nas še lahko dobilo za mleko, ako bi delali zanj potrebno reklamo kakor jo drugod in ako bi ga nudili na pravih krajih. Važen je bil tudi za tiste sloje, ki morajo mleko kupovati, ker so slišali kako veliko hranilnih vrednosti ima mleko v primeri z drugimi živilii in da je mlečna hrana tudi najcenejša. Zeleli smo samo, da bi bili ta razgovor poslušali tudi gospodje, ki bi po svojih položajih lahko mnogo storili za to stvar, ki je velikega socialnega in gospodarskega pomena.

Gospodinjstvi tečaj. V „Marijinem domu“ v Malem Naklu se vrši gospodinjstvi tečaj, katerega obiskuje 18 deklet, da se učijo kuhanja, šivanja, ročnih del, vzgojiteljstva, kmetijstva in sploh vsega, kar je kmečki gospodinjji potrebno. Poučujejo v glavnem 6. šolske sestre, pomagajo pa č. g. kanonik Simenc, č. šef zdravnik dr. R. Neubauer, kmetijski referent g. F. Wernig in živinozdravnik g. V. Bedenk.

MOŠNJE

Pokopali smo, dne 19. II. 1937, 77 letnega vrlega posestnika Benediča Franca iz Globočev in dne 21. II. 27 letno mamico treh otročičev Arh Ljudmilo s Sp. Otoka 5. Oba pogreba sta bila za naše razmere izredno lepe.

Cerkvena občina je plačo za organista in cerkvenika znatno povišala; uživati jo bo začel s 1. 4. 1937, komur bo priznana. Značala bo mesečno do 1000 Din.

TRSTENIK

V nedeljo 28. t. m. bodo občinske volitve za novo občino Golnik. Vložena je samo JRZ lista. Nosilec liste je Zapoltnik Karel, posestnik iz Letence, mož poštenja in poštovitosti ter zaveden pristaš JRZ; prav tako so odločni pristasi JRZ vsi odborniški kandidati, ki so bili v večini in tajnim glasovanjem izvoljeni na vaških sestankih.

Bodoči občinski odbor čaka težka naloga. Treba bo mnogo poštvalnega dela in skrbi, predno se bo na novo uredila in stabilizirala. Dolžnost odbora bo, da bo nepristransko delal, dobro gospodaril v blagor in korist vseh občanov. Zato je dolžnost nas volilcev, da gremo v nedeljo 28. februarja vsi na volišče in s tem manifestiramo svojo voljo, svoje hotenje za našo lastno blaginjo in da manifestiramo za našega voditelja dr. A. Korošca, ki nas niti v najhujših trenutkih preganjanja ni pustil na cedilu. Volitev se pa ne bodo udeležili taki, ki se čutijo užaljene. Ljudstvo samo že ve, zakaj jih ni izbralo, kajti pri občini je treba delati za blagor občanov, ne pa stremeti za uresničenje drugih interesov.

Naš voditelj nas čaka, zato 28. februarja vsak, komur je mar slovenska stvar, na volišče!

KOKRA

Tihotapeci. V četrtek, dne 18. februarja smo v Kokri doživeli zopet nekaj posebnega. Ob 3. uri ponoči sta začela klicati dva možka pri hiši poleg šole. Gospodinja jima je odprla. Oba sta pustila v veži svoje nahrbtnike, vsa upuhana pa se vsedla v hiši k peči. Čez par trenutkov je že zažvižgala piščalka okrog hiše. Takoj se je zaslil glas pri obojnih vratih hiše. „Odpri, če ne bomo s silo vdrli!“ Gospodinja je hotela odpreti, Lojze pa jo je zadrževal s silo, da ni mogla odpreti vrat. Poklicala je mater, ki je šla skoro gola odpirat. Pri obojnih vratih so moleli v hišo bajoneti. Tihotapca sta bila v pasti. Orožniki so ju uklenili, pregledali nahrbtnika, ki sta bila še kar snježna in našli 24 kg saharina, uživalnike, kamenčke in več igralnih kart. Tihotapca so že dalj časa zasledovali in če ne bi zapadel ravno to noč tako nemaden sneg, bi gotovo zopet odnesla pete. Veliko dela so imeli štirje jezerski grozniki, ki so v takem snegu sledili tihotapcem skoro 15 kilometrov. Spodaj v dolini so pa že čakali nanje štirje orožniki iz Predpovra. Sta pa to bila Senk Tone, Mihčev iz Potoč št. 2 in znani barantač in prekupčevalec z živino Jagodice Lojze iz šeturške fare. Oba sta znana, da jima delo nič kaj ne diši. Eden se je že večkrat bahal, da nikoli ne bo delal. Tudi sta se oba zadnje čase po raznih gostilnah bahala, koliko denarja da imata. Nauk iz tega pa je: Če hočeš živeti moraš pošteno delati!

Tihotapec je pa vedno z eno nogo v zaprti ali pa v grobu.

KRIZE

Društveni dom in volitve. Ze marsikaj smo pisali o novem Prosvetnem domu, katerega bomo pričeli graditi čim nastopi ugodno vreme. Les in kamenje so nekateri že pripeljali, toda veliko jih še ni. Naši nasprotniki so to porabili za svojo agitacijo. Češ, ako bodo zmagali klerikali, se bo dom gradil na občinske stroške! Danes povemo javno, da smo Križani sami toliko ponosni, da bomo dom zgradili s svojim denarjem, brez najmanjše pomoči občine, katere niti prosili ne bomo za podporo, pa naj si bo župan ta ali oni. Zato se s tem ne dajte begati od ljudi, ki jim je samo do tega, da pri Vas dosežejo nerazpoloženje.

V znamenju mira in sprave! S temi lepimi besedami so leta 1935. JNS - arji pozivali volilce, naj oddajo svoj glas za Kuharja. Na letaku je pisalo nadalje: „Povejmo odločno vsem in vsakomur, da mora biti enkrat za vselej konec rovarjenja, hujskanja in spletk, mesto tega pa mora nastopiti v kriški občini doba miru in medsebojne gospodarske vzajemnosti in dela!“ — Vsekakor lepe besede; zato malo pomislimo, kako so se jih držali. Da ni konec rovarjenja, so naši nacionalisti in komunisti pokazali v nedeljo na shodu JRZ in s tem dokazali, da hočejo ravno z rovarjenjem priti do zmage. Kakšen sovražnik spletk je sedajni župan Kuhar in nosilec nasprotnih list, je na prvi strani dovolj jasno povedano. Do kakšnega miru in gospodarske vzajemnosti in dela, pa pove revizijsko poročilo. Zaključuje pa dotični letak: „Kdor pa podpira volilno abstinenco, podpira tiste, ki so jim te gospodarske volitve nekaj plebsitci proti državi“. Torej volilci: ali boste volili one, ki s silo hočejo vaše glasove, ki so s spletkami hoteli zapeljati nas in nam tako onemogočiti kandidacijo in ki so tako površno gospodarili z Vašim imetjem? Čevljarji, ali boste volili takega podžupana kot je Primožič Jožef, posestnik iz Pristave, ki je na proračunski seji za leto 35/36 predlagal, da bi občina naložila na vsak par čevljev 1 Din trošarine? Kaj bi rekli čevljarski mojstri in pomočniki, ako bi prišlo do tega, ko v sedanjih časih že itak tako slabo služijo? Zato čevljarji, ako Vam je za Vaše interese pojdite na volišče in glasujte za listo JRZ, za Perčiča — Snedica. Sploh, volilci pokazimo odločno, da zahtevamo v občini red in trezno gospodarstvo, ne pa tako kot je bilo doslej: to bomo dosegli s tem, da bomo glasovali za listo JRZ, katere nosilec je mož poštenja, mož vere v Boga in mož dela, naš vrli Perčič Peter. Pokazimo, da ne maramo, da bi v naši

občini gospodaril bivši podban Pirkmajer in Lončar iz Tržiča, ampak mi sami, ker smo sami bolj zreli za gospodarstvo kot pa kak polomljen „firer“ iz proslule JNS.

SKOFJA LOKA

Nesreča. Pri kopanju kameleja za škarpno pri Kap. mostu je težka skala pritisnila roko delavca Svobojak Antona. Delavec ima precej odrgnjeno roko, tako da je moral iskati zdravniške pomoči.

Turistična pregledna tabla: S. P. D. je dalo nabiti na zid Kapucinskega samostana veliko tablo, ki naj bi služila zlasti turistom, da bi iz nje razbrali, koliko je kak kraj oddaljen od Skofje Loke. Na tabli je zbranih lepo število izletov v bližnjo in daljnjo okolico. Vendar se nam zdi, da gospodje, ki so besedilo sestavljali, nikakor niso vedeli res pravih razdalj. Navedemo naj samo dva kričeča primera na pr. Iz Skofje Loke v Selea je v resnici 15 km, torej 5 ure. Na tabli je napisano Skofja Loka — Selea 2 uri. To je smešno! Ali naj pešec prehodi na 1 uro kar 6 in pol km? Ali drugi primer. Iz Skofje Loke v Crngrob je slabe 4 km, torej slabo uro. Na tabli pa stoji črno na belem: Skofja Loka — Crngrob 1 uro in pol. V prvem slučaju mora prehoditi pešec kar 6500 m na uro, v drugem pa komaj 2500 m na uro, torej celih 4000 m manj, če hoče, da bo ugodil tabli. V resnici ni tako! Ker služi tabla gotovo zato, da daje prave in resnične podatke potnikom. Naj skušajo merodajni po zaslišanju izvedencev besedilo na tabli privesti v sklad z resnico, ker drugače bo vzbudilo pri marsikaterem potniku upravičeno nevoljo, mi bomo pa primorani napisati še nekaj primerov. Torej: —

Umrli so: Na Suhi je umrl cerkovnik Jožef Kruhek v starosti 85 let.

V Stari Loki je umrla mati g. podžupana obč. Stara Loka in vnetega prosvetnega delavca Hafner Franca. N. v. m. p.

V Gabrovem nad Skofjo Loko je v petek 19. II. preminul „Rantov oče“. Zapušča ženo in več nepreskrbljenih otrok.

Na Spodnjem trgu 50. je umrla v starosti 60 let branjevka, ki je bila daleč na okoli znana „Ofnerjeva teta“. N. v. m. p.

Sola v Ratečah. Občina Stara Loka, išče posojilo v znesku 500.000 Din za novo ljudsko šolo v Ratečah. Vendar občini dosedaj ni uspelo dobiti cenejšega posojila kot 8% obresti in 2% amortizacije, kar pa je za občino zelo veliko breme. Vendar bo treba sprito razmer, ki vladajo, če ne bo drugače mogoče, vzeti tudi to posojilo.

Novi sneg. ki smo ga dobili v noči od srede na četrtek preteklega tedna je nekje v Nunski ulici pretrgal električno žico, tako da je bil velik del mesta nekaj časa v temi. Vendar je že okoli 7 ure luč zopet zagorela.

„Grad Hubertus“. Društveni kino je predvajal v nedeljo znani film „Grad Hubertus“, po romanu, ki je pred kratkim izhajal kot podlistek v „Slovencu“.

Boštjan s predmestja. J. S. Z. iz „Šeširja“ priredi v nedeljo ob 8 uri zv. v Društvenem domu igro „Boštjan s predmestja“. Ker JSZ razpolaga z odličnimi igralci je uspeh zagotovljen. Ker gre dobiček za naše delavstvo, upamo da bo tudi Skofja Loka podprla gmotno trud prirediteljev.

Kopanje kamenja na Kamnitniku se je za nekaj časa ustavilo, zaradi slabega vremena in nekkih drugih težkoč. Upati je, da se bo drugi teden zopet začelo z delom.

Stavbno gibanje. V Puštalu „Pod Kuelom“ bosta zgradila svoji stanovanjski hišici. Gaber Andrej in Guzelj Anton. iz Puštala. —

Sport. Da ima Skofja Loka res primerne terene za smučski sport, dokazuje dejstvo, da sta bila v vojaški reprezentanci Jugoslavije tudi dva, ki sta trenirala na naših terenih. Sta to podnarednik Jazbec Slavko, ki je rodom iz Puštala pri Skofji Loki in podporočnik Jovanovič Mirko, ki je dolgo časa služil pri tukajšnji garniziji. Oba sta dosegla najlepše uspehe na Češkem in Chamonixu.

Pretep. V nedeljo zvečer je prišlo pred neko gostilno na Spodnjem trgu do pretepa med K. iz Sv. Ožbalda in Z. A. iz Suhe. Rezultat razbita šipa pri nekem avtu, ki je stal blizu. Posredoval je stražnik. Končno besedo bo morda imelo sodišče.

Denuncianti. V Skofji Loki, se je v zadnjem času razpaslo ovaštvo kar v velikem štilu. Razni elementi, ki se skrivajo za hrbti drugih, obirajo sedaj tega sedaj onega in ga toliko časa gladajo, dokler ne dobe druge žrtve. Vi skrijači, pometajte pred svojim pragom, poštele ljudi pa pustite pri miru!

Kmetijstvo

POPRAVEK

Kako pridelujemo soja — fižol? V strokovni razpravi v zadnji številki je za pravilno umevanje povdarili 12. odstavek:

„Največ primerov morebitnih neuspehov soje je pripisovati pregostemu (ne prepogostemu!) sajenju soje. Soja je rastlina, katera rabi za svoje uspevanje mnogo zraka in mnogo sonca. Pregosto (preveč gosto) sajenje soje daje radi tega slab pridelek. Pogosto (večkratno) sajenje na isti zemlji je zelo priporočljivo in potrebno za dobičkanosno uspevanje soje. Radi zamenjave pregosto (preveč gosto) in pogosto (večkratno) bi bilo napačno umevanje te strokovne razprave.“

Iz pisarne Kmečke zveze

V zadnji številki „Gorenjca“ smo objavili, da se vrši v nedeljo dne 7. marca 1937. prvi redni občni zbor delegatov Kmečke zveze. Te dni smo razposlali vsem Krajevnim kmečkim zvezam okrožnico, v kateri smo točno sporočili, kedar in kje se vrši ter s kakšnim dnevnim redom. Kdo odpravi ta občni zbor smo povedali že zadnjič. Občni zbor se bo vršil v frančiškanski dvorani v Ljubljani (Frančiškanska ulica) ob 10. uri dopoldne.

Takoj po občnem zboru bo veliko kmečko zborovanje, na katerem bodo govorili borci za kmečke pravice. Vabimo vse člane, zlasti one, v bližini Ljubljane, da se tega kmečkega zborovanja udeležijo v čim večjem številu, da bo glas s katerim zahtevamo svoje pravice čim močnejši. Vsakdo, ki ima čas naj se tega zborovanja sigurno udeleži. Pokazati moramo, da smo močni in da se zavedamo važnosti svojega stanu in svoje stanovske organizacije.

Poslovne knjige. One krajevne in okrajne edine, ki še niso naročile poslovnih knjig katere je izdala Kmečka zveza opominjamo, da to store čimprej. Kmečka zveza je z izdajo teh knjig imela namen odpomoči svojim edincem pri nabavi poslovnih knjig in uvesti enotnost v poslovanju. Knjige, katere kupujete pri trgovinah so zelo drage in niti tako priročno urejene kot smo jih izdali mi. Štiri poslovne knjige stanejo Din 25.- s poštnino vred in se naročajo v pisarni Kmečke zveze v Ljubljani, plačajo pa po priloženi položnici. Mnogo krajevnih edinic je te poslovne knjige že naročilo. Ne čakajte z naročili, ker brez teh ne morete v redu voditi svojega pisarniškega dela.

Koledarčki Kmečke zveze za l. 1937 so razprodani. Kdor jih je naročil pred kratkim jih seveda ne bo mogel več dobiti in naj nekoliko počaka, ali se bo tiskarna odločila izdati še eno naklado. Trenutno tega ne vemo, obvestili pa bomo, čim nam bo kaj točno znanega. Priporočamo pa, da se potrudite, da razpečate vsaj one, katere ste dobili, ali pa jih eventualno odstopite onemu, ki jih rabi.

Sporočamo, da je Kmečka zveza otvorila pri Poštni hranilnici čekovni račun pod štev. 17227.

Te številke naj se poslužijo vsakdo, ki želi pri Glavnemu odboru poravnati kakšen dolg. Odlej naprej bomo vsaki pošiljki priložili tudi položnico, katero takoj izpolnite in pošljite po pošti. Zlasti bo ta način plačevanja priročen sedaj, ko naročate poslovne knjige in štampiljke, da ne bo treba vedno skrbeti, na kakšen način boste poravnali.

Berite in širite „Gorenjca“

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Toneje tapetnik, v hiši g. Kocbeka.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik, Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Velika jubilejna prodaja
trvdke

LOGAR & KALAN

nasl. Srečko Vidmar

manufakturna zaloga — KRANJ

Za jubilejno leto si je trvdka nabavila ogromno izbiro češkega, angleškega in domačega blaga, po najnižjih brezkonkurenčnih cenah, poleg katerih bomo nuditi vsakomur še posebej

10% popusta

Izkoristite redko priliko in naše jubilejne cene v letu 1937.

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Novo hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.

Zahvala

Ob priliki težke izgube, ki nas je zadela s smrtjo našega najvse ljubljenega in nepozabnega soproga, očeta, brata, sina, gospoda

Hinka Cigliča

se prisrčno zahvaljujemo tem potem vsem, ki so nam ob težki uri naše neizmerne žalosti s tolažbo in podporo stali ob strani. Zahvaljujemo se predvsem častiti duhovščini iz Šmartna, g. Globočniku za vso njegovo požrtvovalnost. Največjo zahvalo pa smo dolžni tovarnarju g. Franju Sircu, ki nam je v težkih urah tako velikodušno stal ob strani in nam nudil toliko pomoči. Nadalje se zahvaljujemo emigrantskemu pevskemu zboru za žalostinke, vsem darovalcem cvetja, vsem delavcem ter vsem znancem in prijateljem, ki so se v tako obilnem številu udeležili pogreba.

Vsem Bog plačaj!

Kranj, dne 25. februarja 1937.

Soproga Leopoldina Ciglič in otroci.

Veliko lepo skladišče na Mestnem trgu se odda po ceni v najem. Naslov v upravi.

Vina najboljša in naravnost od vinogradnikov dobavljena dobite v Zadrugi zalogi vin — Ovsenik Janez, Predoslje.

Išče se iz Kranja mlado dekle k dvema otrokoma. Naslov v upravi.

Oddam stanovanje z vsemi pritliklinami na Hujah. Naslov v upravi.

Stanovanje dvo sobno z električno razsvetljavo z vsemi pritliklinami in vrtno se odda v novi hiši Stari dvor 55, 3 minut od postaje Skofja Loka.

VINO

pristno, po konkurenčni ceni. dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani Fran. kopanska ul. 11.

Slike, povečave, portrete in legitimacije najlepše in najceneje

pri Foto JUG - Kranj

(Sedaj nasproti trgovine Savnik)

Zares

lepa darila

dobre ure, kakor tudi očala, zlatnino, jedilno orodje in druga krasna darila dobiš najsolidnejše le pri

B. Rangus

zlatar in sodni cenilec v Kranju-u

Istotam se strokovno in pod garancijo izvrše vsa popravila ali v novo predela vsa zlatnina, srebrnina, ure i. t. d.

